

Afdeling: Planlægning
Journal nr.: 12/4065
Dato: 7. august 2012
Udarbejdet af: Heidi Hougaard og Jette Dalsgaard Andersen
E-mail: jette.dalsgaard.andersen@psyk.regionsyddanmark.dk
Telefon: 24988027

Notat

Revideret projektbeskrivelse til puljen til styrket indsats for dobbeltdiagnosticerede

Projektnummer 65303 - Etablering af forløbskoordinatorer for retspsykiatriske patienter med dobbeltdiagnoser

Nærværende projektbeskrivelse indeholder en revideret projektbeskrivelse og herunder et revideret budget fra Psykiatrien i Region Syddanmark til etablering af forløbskoordinatorer hos retspsykiatriske patienter med dobbeltdiagnoser. Projektbeskrivelse samt budget er revideret i overensstemmelse med det tilskud som Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse yder på ca. 1,4 mio. i 2012 og ca. 11,1 mio. kr. i perioden 2013 – 2015 fra puljen til styrket psykiatrisk indsats for dobbeltdiagnosticerede.

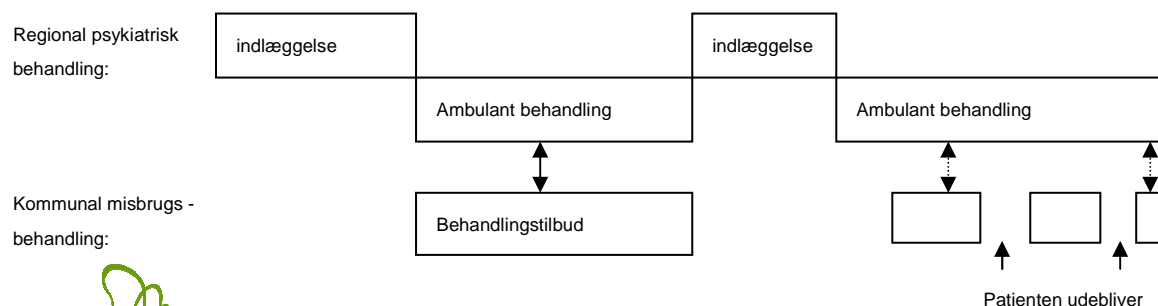
Baggrund

Ifølge rapporten "Retspsykiatri, Kvalitet og sikkerhed" fra Danske Regioner, har 50 procent af alle retspsykiatriske patienter et diagnosticeret misbrug. Heraf fremgår det ligeledes, at indsatsen overfor retspsykiatriske patienters misbrug er særdeles vigtig, da misbruget både er medvirkende til at fastholde patienterne i kriminalitet og ofte direkte modvirker behandlingsresultaterne. En effektiv misbrugsbehandling er afgørende, i forhold til at forebygge ny kriminalitet og ifølge udvalget bag rapporten, påhviler der derfor et særligt ansvar overfor de retspsykiatriske patienter, for at sikre en effektiv misbrugsbehandling.

I "National strategi for psykiatri" peges der på, at der bør sættes særlig fokus på sammenhæng og kontinuitet i den sundhedsfaglige opfølgende indsats og på overgange fra en sektor til en anden. Det er ifølge rapporten "Retspsykiatri, Kvalitet og sikkerhed" en generel erfaring, at overlevering af misbrugsopgaven er vanskelig, og at mange retspsykiatriske patienters misbrugsbehandlingsforløb mangler kontinuitet.

Ved at styrke samarbejde mellem den kommunale misbrugsbehandling og den regionale retspsykiatriske behandling, kan patienten modtage en koordineret indsats, hvor de to tilbud understøtter hinanden.

Den nuværende indsats overfor retspsykiatriske patienter med misbrug kan illustreres ved følgende flowdiagram:

Psykiatrien i Region Syddanmark

Af sundhedslovens § 79 fremgår, at regionerne yder sygehusbehandling. Det indgår heri, at regionerne varetager det samlede behandlingsansvar for personer under indlæggelse. Det er regionernes ansvar at yde misbrugsbehandling til dobbeltdiagnosepatienter under indlæggelse, herunder også de retspsykiatriske patienter under indlæggelse.

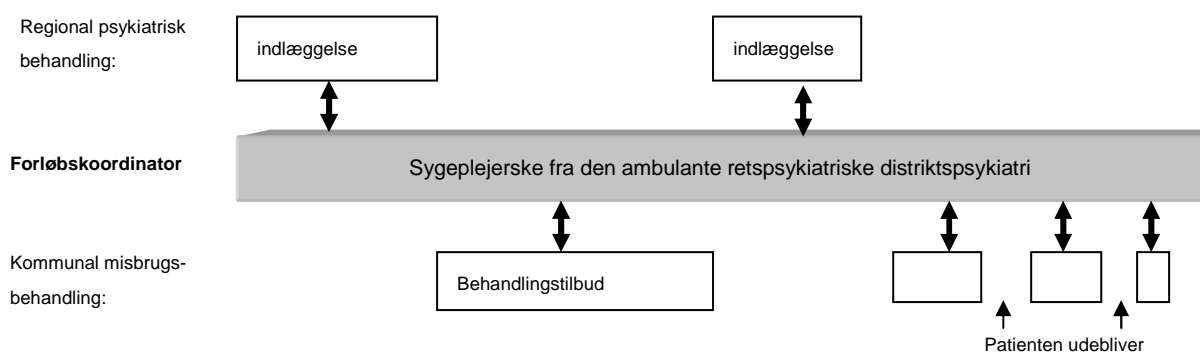
Både de retspsykiatriske behandlingsforløb og misbrugsbehandlingsforløb er ofte langvarige og succesraten i begge forløb er afhængig af sammenhæng og kontinuitet mellem den psykiatriske behandling og misbrugsbehandlingen.

Fire ud af fem patienter med en retslig foranstaltning behandles, ifølge rapporten "Retspsykiatri, Kvalitet og sikkerhed" ambulant. For de ambulante patienter der er dømt til behandling i psykiatrisk regi varetages misbrugsbehandlingen af kommunerne. Påbegyndes misbrugsbehandling under indlæggelse, har kommunen ansvaret for at videreføre behandlingen efter udskrivelse.

Der er derfor behov for at se på patientens samlede forløb og en koordinering af indsatsen over for misbruget, som sikrer sammenhæng og kontinuitet under hele forløbet. Der er p.t. ingen specifik samarbejdsaftale mellem Region Syddanmark og kommunerne, som beskriver de særlige forhold vedrørende sikring af kontinuitet og sammenhæng for retspsykiatriske patienter. En sådan samarbejdsaftale planlægges udarbejdet parallelt med projektet.

Psykiatrien i Region Syddanmark ønsker at understøtte samarbejdet og sikre kontinuiteten i behandlingsforløbene ved at igangsætte et projekt med forløbskoordinatorer for retspsykiatriske patienter med dobbeltdiagnoser.

Indsats overfor retspsykiatriske patienter med misbrug - efter opstart af projekt kan illustreres ved følgende flowdiagram:

Når en retspsykiatrisk patient bliver indlagt er det tanken, at sygeplejersken fra den ambulante retspsykiatriske distriktpsykiatri skal fungere som forløbskoordinator i forhold til patienten. Under patientens indlæggelse sikrer forløbskoordinatoren gennem undervisning og supervision af personalet, at der ydes en evidens baseret misbrugsbehandling i forhold til patienten. Inden udskrivelse fra sengeafsnittet sikrer forløbskoordinatoren, at der etableres kontakt til det kommunale misbrugsbehandlingssystem med henblik på at sikre en kommunal videreførelse af misbrugsbehandlingen efter udskrivelse.

Psykiatrien i Region Syddanmark

Når patienten udskrives til ambulant retspsykiatrisk behandling fortsætter forløbskoordinatoren koordineringen af den ambulante psykiatriske behandling og den kommunale misbrugsbehandling i forhold til patienten. Forløbskoordinatoren skal sikre, at den ambulante distriktspsykiatriske behandling motiverer og understøtter patienten i at deltage i den kommunale misbrugsbehandling. Hvis en retspsykiatrisk patient fravælger eller i perioder udebliver fra den kommunale behandling, er der brug for at forløbskoordinatoren opsøger og motiverer patienten til at genoptage misbrugsbehandlingen i kommunen, således at kontinuiteten i forhold til misbrugsbehandlingen opretholdes. Udebliver patienten fra den kommunale misbrugsbehandling eller har perioder, hvor misbruget forværres, er der endvidere behov for, at forløbskoordinatoren kan intensivere patientkontakten.

Forløbskoordinatoren vil bl.a. skulle varetage følgende nye opgaver:

- Undervisning og supervision af regionens psykiatriske behandlere i evidensbaseret misbrugsbehandling i forbindelse med retspsykiatriske patienters indlæggelse
- Undervisning af kommunale misbrugsbehandlere i målgruppens psykiatriske lidelser
- Sikre, at der indgås en individuel samarbejdsaftale mellem den forløbsansvarlige og den kommunale sagsbehandler for den enkelte patient, som bl.a. indeholder hvordan og hvornår parterne orienterer hinanden
- Varetage kommunikation mellem patient, psykiatrien i regionen og misbrugsbehandlingen i kommunen.
- Motiverende samtaler forhold til patientens psykiatriske- og misbrugsbehandling
- Indgå i en opsøgende og støttende relation til patienten i forhold til at sikre en fortsat behandling
- Sikre udarbejdelse af misbrugsprofil i forbindelse med indlæggelse og en gang årligt i ambulant psykiatrisk behandling eller ved afslutning af ambulant behandling.

Ovenstående skal medvirke til at udbygge indsatsen kvalitativt overfor målgruppen og styrke det professionelle netværk omkring patienten. Der vil samtidig være tale om, at projektet kan muliggøre en øget intensitet i kontakten til den enkelte patient og dermed øger indsatsen kvantitativt. De nye tiltag i behandlingen skal gøre den enkelte patient bedre i stand til at kunne modtage og profiterer af såvel det regionale som kommunale behandlingstilbud.

Formål

En koordineret og kontinuerlig indsats er afhængig af et styrket og forbedret samarbejde mellem den kommunale misbrugsbehandling og den regionale retspsykiatriske behandling. Projektets formål er at afprøve, om en indsats overfor målgruppen i form af en koordineret og kontinuerlig indsats sikrer, at tilbagefald eller forværring af misbruget forebygges således at effekten af den psykiatriske behandlingsindsats øges.

Målgruppe for projektet

Psykiatrien afdeling Middelfart varetager fra 2013 den samlede retspsykiatriske behandling i Region Syddanmark og er derfor udvalgt som den afdeling projektet forankres i.

Målgruppen er personer der er indlagt på retspsykiatrisk afsnit eller indvisiteret i den regionsdækkende Retspsykiatriske Distriktspsykiatri med følgende kombination af diagnoser:

- Skizofreni F20 diagnoser.
- Misbrug F1 (stor sværhedsgrad) med gentagende tilbagefald, og/eller dårlig compliance i forhold til misbrugsbehandling.
- Dom til behandling (§ 119, 244, 245, 266) - dom på grund af trusler om vold eller vold.

Psykiatrien i Region Syddanmark

Målgruppen omfatter således patienter med komplekse problemstillinger, hvor der er særligt behov for støtte og tværsektorielt samarbejde med henblik på at øge compliance i forhold til misbrugsbehandlingen og forebygge tilbagefald.

Målgruppen forventes kontinuerligt at omfatte ca. 70 patienter.

Succeskriterier og indikatorer

I det følgende beskrives først succeskriterium og efterfølgende en tilknyttet måleindikator. De tre første indikatorer måles ved forløbets start og derefter en gang om året, så længe patienten indgår i projektet (dommens varighed vil kunne afbryde forløbet).

1. At patientens funktionsniveau vedligeholdes eller forbedres.

Indikator: et forbedret eller uændret Funktionsniveau- måles med GAF (Global Assessment of Functioning Scale)

2. At mindske tilbagefald eller forværring af patienternes misbrug.

Indikator A: 95 % af målgruppen får udarbejdet en misbrugsprofil efter senest 4. ambulante kontakt.

Indikator B: Mindst 60 % af patienternes misbrugsprofil er forbedret eller stabiliseret – måles via misbrugsprofiler /sværhedsgrad af misbrug (eksempelvis DUDIT).

3. At patientens psykotiske symptomer ikke forværres af misbrug.

Indikatorer: Mindst 60 % af patienternes psykotiske symptomer er stabiliseret eller reduceret - måles med PANSS.

4. At den retspsykiatriske patient med dobbeltdiagnose får en koordineret indsats i forhold til såvel misbrug og den psykiatriske lidelse – både under indlæggelse og ambulante forløb.

Indikator: En kvalitativ undersøgelse blandt kommunale og regionale nøglepersoner ved projektets start (baseline) og midtvejs i projektet og ved projektets afslutning.

Evaluering

Behandling af patienter med dobbeltdiagnoser er en kompleks opgave, og der er et ønske om, at resultaterne af projektet behandles og formidles, på en måde der kan medvirke til at udvikle området generelt.

Der udarbejdes årligt en evaluering på baggrund af de tre øverste af ovenstående succeskriterier. Den årlige evaluering udarbejdes i forhold til den enkelte patient. På baggrund af evaluering af målopfyldelse for de enkelte patienter udarbejdes årligt en samlet evaluering, med de tendenser og mønstre som kan ses for den samlede målgruppe.

Indikator 4 - den kvalitative undersøgelse af den koordinerede indsats, evalueres midtvejs og ved projektets afslutning, ved at sammenholde data fra den aktuelle undersøgelse med data indhentet ved baseline.

Psykiatrien i Region Syddanmark

På baggrund af ovenstående udarbejdes en midtvejsrapport indeholdende tidsplan samt resultater i forhold til projektet.

De løbende evalueringer kan danne grundlag for løbende justeringer af indsatsen – såvel på individ- som projektniveau.

Ved projektets af slutning, vil metode, erfaringer og resultater blive formidlet til de kommunale misbrugsbehandlingssteder samt de lokalpsykiatriske enheder.

Projektets medarbejdere og budget:

Projektets aktiviteter vil medføre behov for følgende personaleressourcer:

- 5 sygeplejerske fuldtidsstillinger
- 1 sekretær
- Projektledelse (0,20 % af en sygeplejerskestilling)

Da målgruppen for projektet, er patienter med dobbeltdiagnose og komplekse problemstillinger og da besøgene foretages alene i patientens hjem, er der behov for at forløbskoordinatorfunktionen varetages af kompetente og veluddannede sygeplejersker – eksempelvis med Specialuddannelse i psykiatri.

Caseload er 14 patienter pr behandler. I alt giver projektet en stigning på 1650 ekstra ydelser om året.

I temaet omkring målgruppen vil også indgå psykologer, hvor patienten vil få psykologbehandling i form af individuel / gruppeterapeutisk kognitiv adfærdsterapi samt motivationel interview. Dette vil dog være i form af de eksisterende psykologressourcer.

Forløbskoordinatoren skal i projektet følge patienten under indlæggelse og yde undervisning og supervision til personalet i sengeafsnittet. Da patienten er indlagt, får de ambulante forløbskoordinatorer ikke ydelse for at deltage i dette. Forløbskoordinatorerne skal desuden varetage undervisning af kommunale misbrugsbehandlere, udarbejdelse af materiale og koordinerende aktiviteter i forhold til den enkelte patient. Der er derfor behov for tilførsel af ressourcer, for at de kan varetage disse ekstra funktioner.

Retspsykiatriske patienter, der ikke længere opfylder målgruppekriterierne, vil overgå til opfølgning i retspsykiatrisk distriktskykiatri. Patienterne i projektet overgår efter endt behandlingsdom til videre behandling i de lokalpsykiatriske enheder i regionen. For at sikre, at patienterne fortsat modtager støtte i forhold til deres misbrugsbehandling, er der lagt vægt på formidling af metoder, erfaringer og resultater til de lokalpsykiatriske enheder samt retspsykiatrisk distriktskykiatri.

Psykiatrien i Region Syddanmark

Specificeret budget i danske kr., inklusiv 2,5 procent prisfremskrivning fra 2013

	Antal stillinger	Helårsvirkning			
		2012*	2013	2014	2015
Løn					
Løn, sygeplejersker	5	825.000	2.536.875	2.600.297	2.665.304
Løn, sekretær	0,86	101.468	312.013	319.813	327.809
Projektleder	0,2	36.867	113.365	116.199	119.104
Formidlingsmedarbejder, herunder undervisning af den ambulante psykiatri					260.000
Data- og evalueringsmedarbejder		16.883	23.582	46.671	45.905
Lønudgifter i alt		980.217	2.985.835	3.084.980	3.418.122
Etableringsudgifter og øvrige driftsudgifter					
Etablering af kontorarbejdspladser		200.000			
Opstartsundervisning/kompetenceudvikling, supervision		90.000	80.000	60.000	60.000
Kørsel, lav takst		106.600	319.800	327.795	335.990
Øvrig drift, herunder it-drift, el m.m.		18.350	55.350	56.734	58.152
Materiale til formidling til kommuner			100.000	100.000	50.000
Revisionshonorar					25.000
Driftsudgifter i alt		414.950	555.150	544.529	529.142
Udgifter i alt		1.395.167	3.540.985	3.629.509	3.947.264

- Projektet forventes at påbegynde 1. september 2012, for 2012 er der således beregnet udgifter for 4 måneder.

Kvartalsvis udbetalingsoversigt

1. september 2012	697.584
1. oktober 2012	697.584
1. januar 2013	885.246
1. april 2013	885.246
1. juli 2013	885.246
1. oktober 2013	885.246
1. januar 2014	907.377
1. april 2014	907.377
1. juli 2014	907.377
1. oktober 2014	907.377
1. januar 2015	986.816
1. april 2015	986.816
1. juli 2015	986.816
1. oktober 2015	986.816
I alt	12.512.924

Udbetalingerne bedes indsat på reg. nr. 9035 kontonr. 4572021993, Spar Nord.

Psykatrien i Region Syddanmark

Opfølgning

Internt i psykiatrisygehuset afrapporteres projektet årligt på de bilaterale møder. Afrapporteringen vil ske ud fra ovenstående succeskriterier, en årligt status på økonomien samt status på en intern handleplan for projektet. Der afrapporteres desuden en gang årligt til den samlede ledergruppe.

Referencer

Region Syddanmark. 2008: "Fremtidens Psykiatri"

Danske Regioner. 2011: "Retspsykiatri, Kvalitet og sikkerhed"

Sundhedsstyrelsen. 2009: "National strategi for psykiatri"